

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาดเป็นมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งในการตรวจสอบว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้น เป็นคำชี้ขาดที่ได้มาโดยมีองค์ประกอบของลักษณะที่สำคัญของการอนุญาโตตุลาการครบถ้วนหรือไม่ กล่าวคือ มีองค์ประกอบในเรื่องของสัญญา และเรื่องการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทครบถ้วนหรือไม่ (รายละเอียดโปรดอ่านหน้า 11-12) และการยกเลิกคำชี้ขาดจะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นสำหรับประเทศที่มีพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการที่ว่า การอนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องของสัญญา กล่าวคือ เป็นเรื่องที่คู่กรณีตกลงยินยอมให้อนุญาโตตุลาการที่ตนได้มีส่วนร่วมในการแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทของตน อนุญาโตตุลาการก็จะเป็นผู้ที่ทำการพิจารณาทั้งประเด็นข้อเท็จจริง และประเด็นข้อกฎหมาย เมื่ออนุญาโตตุลาการได้ทำการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแล้ว ไม่ว่าจะผิดหรือถูกอย่างไร คู่กรณีจะต้องผูกพันตามผลของการวินิจฉัยดังกล่าว คู่กรณีไม่สามารถถุกทรมณ์คำชี้ขาดดังกล่าวได้อีก และมาตรการในการตรวจสอบการทำคำชี้ขาดสำหรับประเทศที่มีความเชื่อในพื้นฐานความคิดเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการดังกล่าวข้างต้น ก็จะมีมาตรการที่สำคัญเพียงประการเดียวคือ การยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาด ดังนั้นการยกเลิกหรือการเพิกถอนคำชี้ขาดจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการอนุญาโตตุลาการ

การยกเลิกคำชี้ขาดเป็นข้อยกเว้นของหลักทั่วไปในการอนุญาโตตุลาการที่ว่า เมื่อมีการทำคำชี้ขาดแล้วก็ถือว่าข้อเท็จจริงในคดีเป็นอันยุติ ฟังได้ว่าเป็นความจริงตามที่ได้ชี้ขาด (*res judicate*) และผลของการยกเลิกคำชี้ขาดที่ประสบผลสำเร็จจะทำให้คำชี้ขาดไม่มีผลบังคับอีกต่อไป ดังนั้นการยกเลิกคำชี้ขาดควรจะเกิดขึ้นในกรณีที่มีเหตุในการยกเลิกที่สำคัญและจำเป็นจริง ๆ ตลอดจนเป็นคำชี้ขาดที่ไม่สามารถเยียวยาได้แล้ว กล่าวคือเป็นคำชี้ขาดที่ไม่สามารถจะตีความ ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมได้อีก หรือส่งไปให้อนุญาโตตุลาการแก้ไขเหตุแห่งการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดอีกไม่ได้

จากการศึกษากฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ในส่วนซึ่งเกี่ยวกับการยกเลิกคำชี้ขาด ตามขอบเขตการศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ศาลที่มีอำนาจพิจารณาในการยกเลิกคำชี้ขาด
ศาลที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องการยกเลิกคำชี้ขาด ควรเป็น

ศาลที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เกี่ยวกับการอนุญาตตุลาการเป็นอย่างดี และ คำตัดสินของศาลในกรณีนี้ควรจะต้องถึงที่สุดในศาลชั้นเดียว ไม่ควรมีการอุทธรณ์หรือฎีกาได้อีก

2. เหตุในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาด

เหตุในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดควรจะต้องเป็นเหตุที่สำคัญ และจำเป็นจริง ๆ มีผลกระทบต่อเรื่ององค์ประกอบของลักษณะที่สำคัญของการอนุญาตตุลาการและ จากการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ ผู้เขียนเห็นว่าเหตุในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดที่เหมาะสม มีดังนี้

1. สัญญาอนุญาตตุลาการไม่สมบูรณ์
2. องค์ประกอบของคนอนุญาตตุลาการ ไม่ได้เป็นไปตามข้อตกลงที่กำหนดไว้
3. อนุญาตตุลาการไม่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
4. อนุญาตตุลาการไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำชี้ขาด หรือคำชี้ขาดไม่ได้ระบุเหตุผลตามบทบัญญัติของกฎหมาย
5. คำชี้ขาด หรือวิธีการในการทำคำชี้ขาดขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

3. ระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาด

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเรื่องระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดนั้น ควรพิจารณาถึงระยะเวลาที่ผู้กรณีใช้ในการพิจารณาถึงผลของคำชี้ขาด การปรึกษากับที่ปรึกษา การเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาด การแปลเอกสาร การติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะกรณีการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ โดยระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดกรณีการอนุญาตตุลาการภายในประเทศควรเป็น 1 เดือน และกรณีการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศควรเป็น 3 เดือน

4. หน้าที่นำสืบ

ในเรื่องของการอนุญาตตุลาการนั้น เมื่อมีการทำคำชี้ขาดแล้วถือว่าข้อเท็จจริงในคดีเป็นอันยุติ ฟังได้ว่าเป็นความจริงตามที่ได้ชี้ขาด ฝ่ายที่ต้องการทำลายคำชี้ขาด จึงต้องมีภาระในการพิสูจน์ความไม่สมบูรณ์ของคำชี้ขาด

5. การทูลเกล้าทูลกระหม่อมตามคำชี้ขาด

กฎหมายของบางประเทศ กำหนดให้การร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดไม่ได้เป็นผลให้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมตามคำชี้ขาดโดยอัตโนมัติ แต่คู่กรณีอาจจะร้องขอต่อศาลที่ตัดสินเกี่ยวกับ การร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดทูลเกล้าทูลกระหม่อมตามคำชี้ขาดได้ ในขณะที่กฎหมายบางประเทศกำหนดให้การยื่นคำร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดนั้น เป็นผลให้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมตาม คำชี้ขาด เว้นแต่อนุญาตโดยตุลาการได้อนุญาตให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดเป็นการชั่วคราว

6. ผลของการยกเลิกคำชี้ขาด

กฎหมายของบางประเทศ กำหนดให้คำตัดสินยกเลิกคำชี้ขาดของศาลที่ถึงที่สุดเป็นผลให้อำนาจของศาลที่ควรจะมีอำนาจถ้าไม่มีการตกลงสัญญาอนุญาตโดยตุลาการ กลับมามีอำนาจ เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงให้เป็นอย่างอื่น โดยทั้งนี้ศาลที่กลับมาจะมีอำนาจดังกล่าวอาจจะเป็นศาลภายในหรือต่างประเทศก็ได้ และเป็นผลให้ยกเลิกคำอนุญาตให้บังคับตามคำชี้ขาด ในขณะที่กฎหมายของบางประเทศกำหนดให้ศาลที่พิจารณาเรื่องการยกเลิก คำชี้ขาด ซึ่งได้ตัดสินหรือสั่งให้ยกเลิกคำชี้ขาดมีอำนาจดำเนินการตัดสินข้อพิพาทดังกล่าว ตามอำนาจหน้าที่ที่อนุญาตโดยตุลาการได้รับมอบหมาย เว้นแต่คู่กรณีได้ตกลงให้เป็นอย่างอื่น

ข้อเสนอแนะ

1. การตีความกฎหมายในเรื่องของการยกเลิก หรือเพิกถอนคำชี้ขาดของ อนุญาตโดยตุลาการจะต้องเป็นการตีความโดยเคร่งครัด และจะต้องยกเลิกคำชี้ขาดในกรณีที่สำคัญ และจำเป็นจริง ๆ เนื่องจากถอยกลับคำชี้ขาดเป็นข้อยกเว้นของหลักทั่วไปในการ อนุญาตโดยตุลาการที่ว่า เมื่อมีการทำคำชี้ขาดแล้วก็ถือว่าข้อเท็จจริงในคดีเป็นอันยุติ ฟังได้ว่าเป็นความจริงตามที่ได้ชี้ขาด (*res judicate*) และนอกจากนี้คำชี้ขาดนั้นเป็นผลมาจากการ วินิจฉัยชี้ขาดของอนุญาตโดยตุลาการ ซึ่งมาจากการที่คู่กรณีมีส่วนร่วมในการแต่งตั้ง

2. เนื่องจากพื้นฐานความคิดที่ว่าการอนุญาตโดยตุลาการเป็นเรื่องของสัญญา คู่กรณีตกลงยินยอมให้อนุญาตโดยตุลาการซึ่งมาจากการมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งของตนทำการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ดังนั้นไม่ว่าอนุญาตโดยตุลาการจะวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทโดยผิดหรือถูกต้องอย่างไรก็ตาม คู่กรณีจะต้องยอมรับ และคำชี้ขาดดังกล่าวถึงที่สุดและผูกมัดคู่กรณี คู่กรณีไม่สามารถอุทธรณ์คำชี้ขาดได้ และ วิธีการเยียวยาที่สำคัญประการหนึ่งภายหลังการทำคำชี้ขาด คือ การร้องขอให้ยกเลิกหรือเพิกถอนคำชี้ขาด ดังนั้นควรจะนำการตีความคำชี้ขาด และการทำ คำชี้ขาดเพิ่มเติม หรือการส่งให้อนุญาตโดยตุลาการแก้ไขเหตุในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาด มา

ให้ควบคู่กับการยกเลิกคำชี้ขาดด้วย เพื่อให้คำชี้ขาดมีโอกาสใช้บังคับได้มากที่สุดโดยไม่ถูกยกเลิก แต่ทั้งนี้ควรจะต้องกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการร้องขอ และในการตีความคำชี้ขาด หรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมหรือการแก้ไขเหตุแห่งการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดด้วย เพื่อเป็นการป้องกันคู่กรณีใช้กรณีดังกล่าวเป็นการประวิงคดี

3. การพิจารณาเรื่องการยกเลิกคำชี้ขาดควรจะเสร็จสิ้นในศาลชั้นเดียวไม่ควรมีการอุทธรณ์อีกต่อไป แต่ศาลที่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจะต้องเป็นศาลที่มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนมีประสบการณ์เกี่ยวกับการอนุญาตตุลาการเป็นอย่างดี เพื่อจะได้สอดคล้องกับลักษณะประการหนึ่งของการอนุญาตตุลาการที่ว่า สามารถรับข้อพิพาทได้อย่างรวดเร็ว โดยดำเนินการสอบสวนพิจารณาด้วยความยุติธรรม และเพื่อให้ระบบการอนุญาตตุลาการสอดคล้องกัน การดำเนินการต่าง ๆ ในการอนุญาตตุลาการซึ่งเกี่ยวกับศาลในชั้นตอนการบังคับตามคำชี้ขาดก็ควรกำหนดให้ยื่นต่อศาลเดียวกับกรณีข้างต้นด้วย ซึ่งตามระบบกฎหมายในปัจจุบันผู้เขียนเห็นว่า คือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

4. ในเรื่องของการยกเลิกคำชี้ขาดนั้นมีส่วนซึ่งสนับสนุนแนวความคิดที่ว่าควรแยกการอนุญาตตุลาการออกเป็นการอนุญาตตุลาการภายในประเทศและการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ กล่าวคือ

4.1 กรณีการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศนั้น ประเทศที่คู่กรณีเลือกเป็นสถานที่ทำการอนุญาตตุลาการนั้น มักจะเป็นประเทศที่เป็นกลาง หรือสะดวกสำหรับคู่กรณี ดังนั้น ในการพิจารณาคำชี้ขาดโดยเหตุคำชี้ขาดขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนนั้น ควรจะเป็นการพิจารณาว่าคำชี้ขาดที่ทำขึ้นนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยระหว่างประเทศหรือไม่ ไม่ควรพิจารณารวมถึงว่าคำชี้ขาดที่ทำขึ้นนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยภายในประเทศที่เป็นสถานที่ทำการอนุญาตตุลาการหรือไม่ เพราะประเทศที่เป็นสถานที่ทำการอนุญาตตุลาการมักจะเป็นประเทศที่ไม่มีผลประโยชน์หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีโดยตรง

4.2 การกำหนดระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศนี้มีพื้นฐานความคิดที่ว่า คู่กรณีมีเวลาเพียงพอในการพิจารณาลงของคำชี้ขาด การปรึกษาที่ปรึกษา การเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้อง การแปลเอกสาร การสื่อสารระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง และจะต้องเป็นระยะเวลาที่ไม่นานเกินไปจนอาจจะกลายเป็นการชะลอการบังคับตามคำชี้ขาด ซึ่งทำให้มีระยะเวลาต่างกับกรณีการอนุญาตตุลาการภายในประเทศ

5. การบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตตุลาการ ในส่วนซึ่งเกี่ยวกับการยกเลิก คำชี้ขาดควรคำนึงถึงกรณีต่อไปนี้ด้วย

5.1 การยกเลิกการบังคับตามคำชี้ขาด ในกรณีของการอนุญาตตุลาการ ภายในประเทศ ควรบัญญัติกฎหมายให้ชัดเจนเรื่องสิทธิของคู่กรณีโดยเฉพาะคู่กรณีซึ่งเป็น ฝ่ายแพ้คดีซึ่งได้ยื่นคำร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดแล้ว ที่จะร้องขอต่อศาลที่พิจารณาคดีเรื่อง การบังคับตามคำชี้ขาด เพื่อให้ศาลเลื่อนการพิจารณาคดีขอให้บังคับตามคำชี้ขาดออกไปก่อน

5.2 ผลของการยกเลิกคำชี้ขาด ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเมื่อศาลได้มี คำพิพากษาหรือคำสั่งให้ยกเลิกคำชี้ขาดแล้ว องค์กรใดจะมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณา ข้อพิพาทดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้เพื่อป้องกันความไม่แน่นอนอันเนื่องจากการตีความว่าใครจะเป็น ผู้มีอำนาจพิจารณาข้อพิพาทในกรณีที่คำชี้ขาดถูกยกเลิก

5.3 ควรกำหนดเรื่องการละสิทธิในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดด้วยว่าจะ ให้สิทธิแก่คู่กรณีในการตกลงละสิทธิในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดหรือไม่

5.4 กำหนดระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาด กรณีการ อนุญาตตุลาการภายในประเทศควรสั้นกว่ากรณีการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศเนื่อง จากระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษามูลของคำชี้ขาด หรือเตรียมเอกสาร หรือแปลเอกสารน้อยกว่า แต่ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตตุลาการไม่ได้แยกเป็นการอนุญาตตุลาการภายใน และการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ ระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกคำชี้ขาดควรจะเป็น 3 เดือน เพื่อให้ครอบครัวสามารถยื่นคำร้องได้ทั้งกรณีการอนุญาตตุลาการภายใน ประเทศและการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ

6. ควรมีสภาพบังคับที่แน่นอนในการที่จะกำหนดให้คู่กรณีฝ่ายที่ร้องขอให้มีการยกเลิก คำชี้ขาดชดเชยค่าเสียหายให้แก่คู่กรณีฝ่ายที่ชนะคดี ในบรรดาความเสียหายที่ได้รับเนื่อง จากการไม่ได้รับเงินหรือประโยชน์ใดตามคำชี้ขาดตามกำหนดในกรณีที่เห็นได้ว่าคู่กรณีฝ่ายที่ ร้องขอให้มีการยกเลิกคำชี้ขาดมีเจตนาเพื่อเป็นการประวิงคดี

7. ผู้เขียนเห็นด้วยกับความคิดที่ว่า อนุญาตตุลาการเป็นเรื่องของสัญญา เป็นเรื่องที่ คู่กรณีตกลงยินยอมให้บุคคลที่ตนมีส่วนร่วมในการแต่งตั้ง ทำการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ระหว่างคู่กรณี ดังนั้น เมื่ออนุญาตตุลาการได้วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแล้วไม่ว่าจะผิดถูกอย่างไร คำชี้ขาดที่สร้างขึ้นก็จะมีผลผูกมัดคู่กรณี และคู่กรณีก็ไม่สามารถจะอุทธรณ์คำชี้ขาดดังกล่าว ได้ และเนื่องจากความคิดที่กล่าวข้างต้นจึงเป็นการสมควรที่จะให้อนุญาตตุลาการได้รับความคุ้มครองจากการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งอันเนื่องจากการที่ตนได้ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้

ขาดข้อพิพาท ผู้เขียนเห็นว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ความคิดดังกล่าวข้างต้นมีผลใช้ได้ เนื่องจากว่าในระบบจะมีการตรวจสอบ โดยอาจจะพิจารณาได้จากในสมัยก่อน เมื่อประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนได้เกิดมีข้อพิพาทขึ้นระหว่างกัน ก็มักจะตกลงกันให้ผู้นำในชุมชนเป็นผู้ตัดสินข้อพิพาท (ลักษณะดังกล่าวเป็นการระงับข้อพิพาทแบบไม่เป็นทางการและเป็นพื้นฐานที่มาของการอนุญาตตุลาการ) เมื่อผู้นำชุมชนได้ทำการตัดสินแล้ว ประชาชนจะยอมรับ ในผลการตัดสินไม่ว่าจะมีผลถูกอย่างไรเนื่องจากการยอมรับนับถือในตัวของผู้นำชุมชน และตัวผู้นำชุมชนได้รับการยอมรับก็เนื่องจากการตัดสินด้วยความเป็นธรรม หากผู้นำชุมชนตัดสินด้วยความไม่เป็นธรรมก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนในชุมชน ผู้นำชุมชนก็จะอยู่ในตำแหน่งไม่ได้ หรือในกรณีการระงับข้อพิพาทระหว่างพ่อค้าโดยการอนุญาตตุลาการ เมื่อมีการตัดสินแล้ว มักจะได้รับการยอมรับเนื่องจากหากคู่กรณีฝ่ายที่แพ้คดีไม่ปฏิบัติตามคำตัดสิน ก็จะถูกบังคับจากสมาชิกพ่อค้าด้วยกันซึ่งเป็นสภาพบังคับภายในกลุ่มสังคมเดียวกัน และในส่วนของผู้ที่ทำหน้าที่ในการตัดสิน หากไม่ทำหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม ก็จะถูกต่อต้านจากพ่อค้าด้วยกัน ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าในการอนุญาตตุลาการในช่วงก่อนนั้น มีสมาชิกภายในขององค์กรเดียวกันเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบผู้ที่ทำหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาด

ในสังคมปัจจุบันซึ่งยังคงมีการระงับข้อพิพาทในทางการค้าโดยการอนุญาตตุลาการ และเมื่ออนุญาตตุลาการเป็นบุคคลที่มีบทบาทที่สำคัญที่สุดในการอนุญาตตุลาการ มีคุณลักษณะในการวินิจฉัยทั้งปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายและได้รับความคุ้มครองจากการทำหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ดังนั้นเมื่ออนุญาตตุลาการได้รับความคุ้มครองจากการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งอันเนื่องจากการทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท ก็ควรจะต้องมีบทบัญญัติให้อนุญาตตุลาการรับผิดชอบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เช่น การรับสินบน เป็นต้น และควรมีประมวลจริยธรรมของอนุญาตตุลาการ (พิชัยศักดิ์ ทรายางกูร, คำบรรยาย, 25 พฤศจิกายน 2538) โดยในเรื่องความรับผิดชอบในการกระทำโดยทุจริตของอนุญาตตุลาการดังกล่าวข้างต้นจะเป็นเครื่องมือตรวจสอบการทำหน้าที่ของอนุญาตตุลาการที่เป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากกว่าการใช้มาตรการตรวจสอบโดยสมาชิกภายในองค์กรเดียวกันซึ่งอาจจะไม่เพียงพอสำหรับสังคมในปัจจุบันที่โลกกว้างสมัยก่อนมาก มีการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงกันทั่วโลก มีความสัมพันธ์ในเชิงธุรกิจมากขึ้น แม้แต่ตัวสถาบันอนุญาตตุลาการเอง ส่วนการมีประมวลจริยธรรมของอนุญาตตุลาการ ก็เพื่อให้อนุญาตตุลาการซึ่งทำหน้าที่ที่ถึงตุลาการได้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองตลอดจนมีแนวทางในการปฏิบัติตนในการทำหน้าที่อนุญาตตุลาการ

8. ผู้เขียนเห็นว่าองค์ประกอบประการหนึ่งในการพิจารณาว่า กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไต่สวนการตีหรือไม่ คือ การพิจารณาว่าหลังจากที่อนุญาตไต่สวนการตีแล้ว กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไต่สวนการตีกำหนดเกี่ยวกับวิธีการเยียวยาค่าเสียหายอย่างไรบ้าง สามารถชดเชยบรรณค่าเสียหาย หรือร้องขอให้ยกเลิกค่าเสียหายได้หรือไม่ โดยเฉพาะในกรณีของการยกเลิกค่าเสียหายนั้น ควรจะต้องพิจารณาโดยรอบคอบเนื่องจากว่าในท้ายที่สุดแล้ว หากการร้องขอให้ยกเลิกค่าเสียหายประสบผลสำเร็จจะทำให้ค่าเสียหายไม่สามารถใช้บังคับได้อีก ฉะนั้น จะต้องมีการตรวจสอบดูว่า ระบบการยกเลิกค่าเสียหายเป็นอย่างไรบ้าง เช่น เหตุในการร้องขอให้ยกเลิกค่าเสียหายนั้นเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการขาดองค์ประกอบของลักษณะที่สำคัญของการอนุญาตไต่สวนการตีหรือไม่ คำตัดสินของศาลในการยกเลิกค่าเสียหายหรือปฏิเสธการไต่สวนหรือไม่ ผลของการยกเลิกค่าเสียหายเป็นอย่างไร ระยะเวลาในการร้องขอให้ยกเลิกค่าเสียหายสั้นหรือยาวเกินไปหรือไม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดค่าเสียหายที่เพิ่มขึ้นถูกยกเลิกหรือเพิกถอนโดยเหตุอันไม่สมควร การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาตไต่สวนการตีซึ่งได้ดำเนินด้วยดีมาตลอดตั้งแต่ต้นก็สามารถจบลงด้วยดี ความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีก็ยังคงติดต่อกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย